

for eller funden skyldig i Mened, eller den, som ikke kan antages at tillægge Eden den Betydning, samme efter sit Begreb skal have." Der er derved, naar vi tænke os denne Bestemmelse gjort til Lov, jo aabnet en vid Markt for Tilfælde, hvor Personer, som skulle fremstille sig til Bidnesbyrds Afgivelse, ikke ville kunne komme til at aflægge den. Det Spørgsmaal opstaar da: Hvad skal der gøres ved disse Personer? Skulle de afhøres uden at afgive nogen Forklaring, der kan træde i den almindelige Eds Sted, hvad enten man nu vil kalde den Ed eller hvad man vil kalde den og — hvis disse Personer aflægge Forklaring uden at bekræfte den paa samme Maade som hidtil eller paa en tilsvarende Maade eller en Maade, der er sat i Stedet derfor — hvilken Vægt skal der da tillægges deres Forklaringer? Man kan ikke styde disse Spørgsmaal fra sig, og derfor tror jeg, det er naturligt og rigtigt, nu da man engang er bleven opmærksom paa dette Spørgsmaal, at søge at bringe det til Løsning ad den Vej, som foreslaas ved det andet Lovforslag. Efter denne min Opfattelse, idet jeg altsaa anser den Vej, som man er slaaet ind paa i det foreliggende Lovforslag, i og for sig for mindre heldig, og den Edsformular, man foreslaar, for alt Andet end heldig, vilde det i og for sig kunne synes naturligt, om jeg vilde stemme imod det foreliggende Forslag. Det vil jeg imidlertid ikke gøre. Det vilde jo de ærede Forslagsstillere maatte kunne opfatte som mindre høfligt af mig imod dem, og jeg ønsker at være saa imødekommende som mulig. Det kan efter min Mening heller ikke gøre nogen Skade, at de Herrers Forslag gaar videre til 2den Behandling; thi jeg antager, det er Meningen, at man vil overgive denne Sag til nærmere Prøvelse i et Udvalg, og jeg antager, at det Lovforslag, som kommer til Forhandling næst efter dette, ligeledes vil gaa til 2den Behandling, saa at de samlede ville kunne blive henvisne til Behandling af det samme Udvalg, og om dette Udvalg da har begge Lovforslag eller kun det ene af dem at beskæftige sig med, gjør ikke Stort til Sagen. Derfor vil jeg for mit Vedkommende for Dieblisset stemme for de ærede Medlemmers Forslag, men jeg har dog ønsket at udtale, at det ikke er, fordi jeg finder det saa heldigt affattet, eller i det Hele den Vej heldig, som de ærede Medlemmer ville ind paa.

Boffen: Derfor Spørgsmaalet om de foreliggende Forslags endelige Vedtagelse forelaa, vilde heller ikke jeg kunne give det min Stemme, hvorimod jeg ganske skal henstille til det høie Thing, om det vil gjøre det til Gjenstand for en nærmere Overveelse og da eventuelt, som det ærede Medlem, der nu satte sig, anbefalede, i Forbindelse med det Lovforslag, der staar næst efter paa Dagsorden. Jeg vilde ikke kunne stemme for dette Forslag, naar det forelaa til

endelig Vedtagelse, og det af tre Grunde, der slutte sig til de samme tre Betragtninger som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Berg) gjorde gjældende, nemlig med Hensyn til dets Form, med Hensyn til dets Anledning og endelig med Hensyn til dets Indhold. Med Hensyn til dets Form forekommer det mig, at det maatte i hvert Tilfælde være dette Thing, som Rigsdagen i det Hele, magtpaaliggende ikke, ialtsald ikke ved eget Initiativ, at aflæde sig nogen Myndighed, som der kunde være Spørgsmaal om, at Thinget besidder. I den Henseende forekommer det mig, at Forsamlingen maatte være særlig nidkær for sin Magt og Myndighed. Det er derfor noget forunderligt, at ærede Medlemmer her i Salen have taget Initiativ til pænsynlig at indskrænke den Myndighed, som ialtsald Pragis hidtil har hjemlet, idet det jo er bekendt, at den gjældende Edsformular ganske vist er hentet fra den almindelige Lovgivning, men er sat i Kraft for Rigsdagens Vedkommende efter Formændenes Foranstaltning, ja endog er, om ikke i dens sværgende Del saa med Hensyn til dens Gjenstand, forandret alene ved Formændenes Foranstaltning. Altsaa, saaledes har Pragis været. De ærede Forslagsstillere gaa nu en anden Vej, idet de opfordre Lovgivningsmagten til at sætte sig i Bevægelse udelukkende for at ordne et Rigsdagsanliggende. Nu kan man jo have dette Meninger om, hvorvidt dette vil være rigtigt eller heldigt, men jeg siger kun, at det er underligt, at man her fra Thinget vil tage Initiativet til at aflæde Thinget noget af den Myndighed, det hidtil har havt. Dog forekommer det mig, at det i hvert Fald, hvorledes end Opfattelsen maatte være om, hvorvidt Thingets Formand eller Rigsdagens Formand have i deres Magt at foranstalte en ny Edsformular affattet og sat i Kraft, maatte være naturligt anvist os ikke at gaa videre, hvad der hidtil har været Pragis, nemlig at Edsformularen er hentet fra Lovgivningen og sat i Kraft for Rigsdagen. Dette altsaa med Hensyn til Formen, i hvilken jeg ikke vil kunne anbefale det af de ærede Forslagsstillere fremlagte Forslag. Jeg vil heller ikke kunne gjøre det med Hensyn til den Anledning, hvortil Forslaget støtter sig, og hvortil det ogsaa nu er blevet yderligere knyttet ved den Motivering, der er fremkommen fra den ærede Ordførers Side. Der er jo ganske vist noget Tilfredsstillende i, at Lovforslaget er knyttet til den meget omtalte Anledning, et æret Medlems Edsættelse i denne Sal; thi allerede Fremkomsten af et Lovforslag herom fra de ærede Medlemmers Side synes dog indirekte at indeholde en Anerkjendelse af, at Forholdet ved denne Edsafleggelse ikke var af den Besskaffenhed, at de ærede Forslagsstillere selv dermed have kunnet lade sig tilfredsstille. Der ligger altsaa forsaavidt i Fremkomsten af dette